

KONU: 6552 TORBA YASA UYARINCA YURTDIŞI BORÇLANMASI İLE İLGİLİ ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER.

10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun 11/09/2014 tarihli ve 29116 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştı. Yurtdışı borçlanması ile ilgili Kurum tarafından 2014/27 nolu Genelge de yayınlandı.

Genelgeye göre:

1. İzinle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin borçlanma hakkı.

Kanunun 6552 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesinde, Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin onsekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirileceği öngörülmüştür.

Bu maddede yapılan değişiklik ile **borçlanma talep tarihinde Türk vatandaşlarının yanı sıra, sadece talep tarihinde Türk vatandaşı olmamasına rağmen izinle Türk vatandaşlığını kaybeden sigortalıların kendilerine yurtdışında Türk vatandaşı olarak geçen süreleri borçlanma hakkı verilmiştir.**

2. Akit ülkedeki ilk işe başlama tarihinin Türk sigortasına başlama tarihi olarak kabul edilmesi.

a) İşe giriş tarihinin tespitinde dikkate alınacak süreler.

6552 sayılı Kanun ile Kanununun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.” cümlesi eklenmiştir.

Ülkemizin imzalamış olduğu sosyal güvenlik sözleşmelerinden; Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İsviçre, Kanada, Kebek, KKTC, Lüksemburg, Makedonya ve Slovakya ile yapılan sosyal güvenlik sözleşmelerinde “akit Taraflardan birinin mevzuatına göre yardım hakkının kazanılması şartlarının tespitinde, diğer Taraf ülkedeki ilk işe başlama tarihi de dikkate alınır” hükmü veya bu anlamda benzer hükümler bulunmaktadır.

Kanunun ilgili maddesine eklenen hüküm gereğince **sosyal güvenlik sözleşmesinde özel hüküm bulunan söz konusu 18 ülkedeki sigortalılık sürelerini borçlananların bu ülkelerdeki ilk işe başlama tarihi, Türkiye’de hiç çalışma yoksa ya da Türkiye’deki sigortalılığın başlangıç tarihinden önce ise aylığa hak kazanıp kazanmadıklarının tespitinde Türkiye’de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilecektir.**

Almanya'dan prim iadesi alınan süreler ile İsviçre'den prim transferi yapıldıktan sonra borçlanılan sürelerdeki çalışmaya başlanılan tarih ülkemizde ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilecektir.

b) İşe giriş tarihinin tespitinde dikkate alınmayacak süreler.

Ev kadınlığı süreleri akit ülke mevzuatına göre sigortalılık süresi olarak kabul edilmediğinden bu süreleri borçlanılanların sözleşmeli ülkelerdeki ikamet tarihleri Türkiye'deki ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmeyecektir.

Akit ülke mevzuatına göre ikamet süreleri borçlandırılacak süre niteliğinde olmadığından, ikamet süresinin başlangıcı da ülkemizde ilk işe giriş tarihinin tespitinde dikkate alınmayacaktır.

3. Sosyal güvenlik sözleşmesinde özel hüküm bulunmayan ülkeler ve sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkeler açısından ilk işe giriş tarihinin tespiti.

Söz konusu 18 ülke haricindeki diğer sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış Danimarka, İngiltere, İsveç, Libya, Norveç, Romanya, Sırbistan ve Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi kapsamında hizmet birleştirilmesi yapılan İspanya, İtalya ve Portekiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde geçen sürelerini borçlanılanların ilk işe giriş tarihinin, Kanunun 5 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükmü gereğince Türkiye'de çalışma yoksa borcun ödendiği en son tarihten, Türkiye'deki çalışmanın başladığı tarihten önceki yurtdışı süreleri borçlanılmış ise Türkiye'de ilk defa çalışılmaya başlanılan tarihten, borçlanılan gün kadar geriye gidilerek belirlenmesine devam edilecektir.

Borçlanma kapsamında çalışanı olan işveren ve yetkililerinin Genelgeyi gözden geçirmelerini hatırlatırız.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.